Sininauhaliitto

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta.

Sininauhaliitto käsittelee lausunnossaan palkkatukiuudistuksen vaikutuksia kaikkein heikommassa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten näkökulmasta. Lausuntomme arviot perustuvat pitkälti jäsenjärjestöistämme kerättyihin näkemyksiin.

Pasilanraitio 5, 2. krs| 00240 Helsinki | www.sininauhaliitto.fi

Esitys kaipaa muutoksia – keskeiset haasteet

1. **Heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tilanne**: Esityksen negatiiviset vaikutukset kohdentuvat kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten asemaan, palveluihin ja työelämäosallisuuteen.
2. **100 %:n palkkatuki**: Palveluihin ja tukirakenteeseen on tulossa merkittäviä heikennyksiä. Esitetyt muutokset ovat tuhoisia erityisesti kauppavaikutusten, tuen keston, palkkatuen käytön ja palkkatuella siirron osalta.
3. **Lain voimaantulo:** Koska lakia tulee vielä merkittäviltä osin muuttaa, olisi lain voimaantulo tarkoituksenmukaista vasta 1.1.2025 alkaen, samanaikaisesti työllisyydenhoidon järjestämisvastuun siirron kanssa.

Sininauhaliiton ehdotukset

1. Taloudellisen toiminnan tarkastelu tulee tehdä toimintakohtaisesti, koko yhdistyksen tai säätiön toiminnan tarkastelun sijaan.
2. Esitetty 100 %:n palkkatukijakso 10 kuukautta tulee korjata vähintään 12 kuukauden jaksoksi.
3. Palkkatuen käyttö uudestaan saman henkilön palkkaamiseen samalle työnantajalle tulee sallia ilman väliaikaa → esitettyä aikarajaa ei tule asettaa.
4. Siirto henkilön kohdalla, jolla on vähäinen työkokemus tai ei ole ammatillista koulutusta tai parhaillaan suorittaa osa- tai kokotutkintoa, tulee yrityksen maksamaa käypää korvausta kohtuullistaa, kuitenkin siten, ettei siirrettävän henkilön palkkataso laske.

100 %:n palkkatuki

Kauppavaikutukset

- Määrittely ja rajojen asettelu epäselvää.
- Kohdistuu isompiin järjestöihin, joilla laajemmin käytettävissä osaamista ja resursseja → auttavat suurempaa kohderyhmää.
- Jäsenjärjestöjemme palkkatuelle palkattujen määrä vähenee yli puolella.
- Järjestöt eivät voi palkata 50 %:n palkkatuella.

Tuen kesto

- Paljon tukea työllistymiseen ja siirtymiin tarvitseville 10 kuukautta on jo lähtökohtaisesti liian lyhyt jakso osaamisen ja työelämätaitojen vahvistamiseen.

100 %:n palkkatuki

Palkkatuen käyttö

- Palkkatukijakson päätyttyä palkkatuki myönnetään vain toiselle työnantajalle → ei vastaa palkkatuella työllistyvän etua, palkkatuen käytön rajaaminen on kohtuuton tilanteissa, joissa se on ainoa mahdollisuus työllistyä.
- Yrityksistä 61 % (n= 645) ei palkkaa heikossa työmarkkina-asemassa olevia (SOSTE, 2022).

100 %:n palkkatuki

Tuella palkatun siirtäminen

- Esitys tuella palkatun siirtämisestä on vaikeaselkoinen.
- Esitetyt käypäkorvaukset ovat epärealistisia.
- Asiakkaille tärkeitä → tarjoaa työelämäkokemusta, vahvistaa ammatillista osaamista ja edelleen siirtymistä avoimille työmarkkinoille.
- Yritys → mahdollisuus tutustua henkilöön, arvioida soveltuvuutta ja mahdollista palkkaamista palkkatukijakson päätyttyä.

Uudistus maksetaan kalliisti sosiaali- ja terveydenhuollon kohonneina kustannuksina. Onko yhteiskunnallamme varaa tähän?

Kiitos!
Jaana Joutsiluoma

jaana.joutsiluoma@sininauha.fi